

СИЛАБУС

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ В СУЧАСНОМУ РЕЖИСЕРСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ І
СЦЕНОГРАФІЇ ТЕАТРУ АНІМАЦІЇ

Освітній рівень	Другий (магістерський)	Курс	1
Ступінь освіти	Магістр	Семестр	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	3
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	Аудиторних годин	32
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво	Лекції	20
		Семінари	12
		Практичні	
		Індивідуальні	
		Самостійна робота	58
		Семестровий контроль	Залік – 2

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Щукіна Юлія Петрівна, кандидатка мистецтвознавства, в.о. завідувачки кафедри, старша викладачка
Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Schukina.pdf
e-mail	kovalenko_752016@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Предметом вивчення даної дисципліни є тенденції розвитку режисерського мистецтва та сценографії театру анімації як в Україні, так і в світі протягом кін. 1980-2022 років.

Силабус «Новітні тенденції в сучасному режисерському мистецтві і сценографії театру анімації» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів згідно навчального плану; відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати здобувачі відповідно до вимог освітньо-професійної програми, послідовність вивчення навчального матеріалу дисципліни «Новітні тенденції в сучасному режисерському мистецтві і сценографії театру анімації», необхідне методичне забезпечення.

Мета курсу. Розробляючи курс та структуруючи навчальну програму дисципліни «Новітні тенденції в сучасному режисерському мистецтві і сценографії театру анімації», ми виходили з необхідності надати можливість здобувачам освітньо-професійної програми «Сценічне мистецтво» після завершення базового курсу «Історії та теорії театру анімації», передбаченого навчальним планом «бакалаврату», поглибити знання з тенденцій режисури і сценографії світового та українського театру анімації кінця ХХ – перших десятиліть ХХІ століть.

У результаті вивчення курсу здобувачі повинні **виявити:**

Знання з основних тенденцій розвитку сучасних режисури та сценографії світового та українського театру анімації; здатність до фахового аналізу явищ поточного театрального процесу.

Мають **оволодіти** актуальною інформацією про стан режисури та сценографії як вітчизняного, так і зарубіжного театрального анімаційного мистецтва; знати провідних представників фаху художника та режисера театру анімації; орієнтуватись в основних тенденціях розвитку сучасних сценографії та режисури цього виду театру; уміти аналізувати сценічні події та явища, вміти обґрунтувати закономірності розвитку сучасного театру анімації; мати знання та розуміння технологій сучасного виробництва у театрі анімації.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування **загальних компетентностей**:

ЗК3. Здатність вільно спілкуватися іноземною мовою.

ЗК4. Здатність оперувати новітніми комунікаційно-інформаційними технологіями в процесі проектування та реалізації художньої ідеї, осмислення творчого результату.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати професійні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації.

Набуті знання і практика сприяють розвитку **спеціальних компетентностей**, зокрема:

СК1. Здатність до комплексного розв'язання складних професійних проблем в галузі сценічної інноваційної діяльності при глибокому переосмисленні наявних та створенні нових знань та професійної практики.

СК4. Здатність до ініціювання інноваційних сценічних проєктів, фестивалів та конкурсної діяльності, пропагування кращих зразків національної та світової сценічної спадщини.

СК5. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК6. Здатність на високому фаховому рівні брати участь у громадських дискусіях, пов'язаних з питаннями історії сценічного мистецтва, його актуального стану та тенденцій його розвитку.

СК7. Здатність до спілкування у діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій в т.ч. і на міжнародному рівні.

Здобуті знання та уміння забезпечують досягнення **програмних результатів навчання (ПРН)**:

ПРН2. Вільно оперувати всім комплексом отриманих знань. у сфері практичної професійної та дослідницької діяльності.

ПРН3. Знати філософські аспекти пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основні тенденції розвитку історії культури і мистецтва.

ПРН4. Пояснювати феномен культури, її роль у людській діяльності; роль мистецтва і науки у розвитку цивілізації та пов'язані з ним сучасні та естетичні проблеми.

ПРН8. Оцінювати нову ситуацію та здійснювати пошук можливостей до адаптації та дії в її умовах.

ПРН9. Виявляти здатність до генерування нових ідей.

ПРН11. Оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів.

ПРН16. Знаходити відповідні засоби презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

ПРН17. Вміти розробляти, планувати й реалізовувати художньо-мистецькі та науково-дослідницькі проєкти, які спрямовані на популяризацію історичних досягнень українського й світового сценічного мистецтва, пропагувати високохудожні твори сучасного мистецтва.

Перелік тем

Змістовий модуль 1. Переосмислення традиційної спадщини театру ляльок.

Тема 1. Вистави з традиційними вирішеннями простору та анімаційними об'єктами.

Семінарське заняття.

Тема 2. Тенденції реконструкції старовинних форм театру та їх постмодерних неокласичних версій.

Семінарське заняття.

Змістовий модуль 2. Сучасні стильові концепції, просторові новації та збагачення жанрового діапазону театру.

Тема 3. Постдраматичний театр анімації

Тема 4. Нові формозмісти вистав театру анімації: високотехнологічний сюрреалізм філософських притч.

Семінарське заняття.

Тема 5. Тенденція лаконізму, кольорової монохромності у постановках лялькарів. Сучасні можливості принципу «чорного кабінету» та мультимедія.

Семінарське заняття.

Змістовий модуль 3. Модернізація анімаційних об'єктів театру.

Тема 6. Діапазон принципів застосування живого плану у виставах театру анімації.

Тема 7. Тенденція синтезу театру анімації з пластичним театром.

Семінарське заняття.

Тема 8. Розвиток тантамарески і ростової ляльки.

Тема 9. Тенденції використання масок і тіней сучасними режисерами театру анімації.

Тема 10. Градації та ролі скульптури в анімаційних виставах.

Семінарське заняття.

Форми та технології навчання

Лекційні, практичні заняття, самостійна робота.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу на платформі Moodle.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для диференційованого заліку
90–100	A	Відмінно	зараховано
82–89	B	Добре	
74–81	C		
64–73	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувачів.

90–100 – А – відмінно. Здобувач ясно і чітко сформулював відповіді на теоретичні питання, проілюстрував відповіді додатковим матеріалом, показав грамотне використання понятійного апарату дисципліни, правильно відповів на додаткові питання.

82–89 – В – добре. Здобувач твердо знає матеріал, грамотно і по суті викладає його, не

допускаючи суттєвих неточностей у відповіді на питання, правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні практичних питань і завдань, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання.

74–81 – С – добре. Здобувач сформулював відповіді на теоретичні питання, але допустив 3-4 неточності або неповно розкрив суть одного з питань; показав грамотне використання понятійного апарату дисципліни, недостатньо повно відповів на додаткові питання.

64–73 – D – задовільно. Здобувач сформулював повну відповідь на половину теоретичних питань, другу половину питань розкрив поверхнево, з 1-2 принциповими помилками; проявив недостатнє знання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

60–63 – E – задовільно. Здобувач сформулював повну відповідь на половину теоретичних питань, другу половину питань розкрив поверхнево, з 4-5 принциповими помилками; проявив недостатнє знання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

35–59 – FX – незадовільно (з можливістю повторного складання). Здобувач не зміг відповісти на жодне з теоретичних питань, або відповів на кожне поверхнево, з принциповими помилками; проявив незнання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

0–34 – F – незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Здобувач не зміг відповісти на жодне з теоретичних питань, проявив незнання понятійного апарату дисципліни; не зміг відповісти на додаткові питання.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, конкурсах усних рецензій та обговореннях вистав, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Робота в курсі відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І.П. Котляревського».

Рекомендована література:

1. Вашкель Г. Театр ляльок у Польщі // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Театр: історія, теорія, практика : зб. наук. статей. Вип. 51. Харк. нац. ун-т мистецтв ім. І. Котляревського. Харків : ХНУМ, 2018. С. 164 – 179.
2. Гарбузюк М. Незнищенність вертепу // Просценіум. Театрознавчий журнал. 2003. № 5. С. 48-53.
4. Грицук В. Іграшковий Макбет // Кіно-Театр. 2007. № 5. С. 19-20.
5. Грушецький Я. Маріонетка на українській сцені останньої чверті ХХ ст. Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки..., 2012 . вип. 4. С. 219-222.
6. Грушецький Я. І. Режисерські пошуки в театрі ляльок України останньої чверті ХХ століття : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.02 “Театральне мистецтво” / Грушецький Ярослав Ігорович ; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ : [б. в.], 2013. 20 с.
7. Долганова Інґа. Паралельні світи художника Нікітіна // Просценіум. Театрознавчий журнал. 2021. № 56-58. С. 57-64.
8. Задорожня В.М. Леонід Петрович Попов дорогами життя... (Майстри лялькової сцени України). К. : Логос. 2013. 234 с.

9. Коваленко Ю. Нова доба театру / «Король Лір» ХАТЛ ім. В. Афанасьєва // Український театр. 2011. № 6. С. 4-5.
10. Коваленко Ю. Таємниче задзеркалля театру ляльок / огляд репертуару Харківського академічного театру ляльок до 70-річчя від його заснування // Просценіум. Театрознавчий журнал. № 1 (26). 2010. С. 144-145.
11. Коваленко Ю. Тотальна UNIMAcія // Український театр. 2014. № 5. С. 48-49.
12. Коваленко Ю. Тристан одеської сцени // Просценіум. Театрознавчий журнал. 2015. № 1-3 (41-43). С. 67-75.
13. Липківська А. Вистава «Гамлет» Харківського державного академічного театру ляльок ім. В. А. Афанасьєва // Альманах II Всеукраїнського фестивалю-премії ГРА. 2020. С. 186-187.
14. Прево М. Природний дар художника Наталі Денисової // Просценіум. 2013. № 1-3 (35-37). С. 44-52.
15. Рой У. В гостях у «Золотого Телесика» – 2009 // Просценіум. Театрознавчий журнал. 2009. № 1-2. С. 104 – 110.
16. Русабров Євгеній. Типологія театру ляльок // Евгений Теодорович Русабров : Творческое наследие [исследования, критические статьи, методические работы, пьесы, выступления, письма]. Воспоминания современников. Сб. / концепция и общ. ред. Ю. Коваленко. Харьков : Коллегиум, 2013. 560 с., ил. С. 47-54.

Рекомендовані Інтернет-ресурси:

1. Васильєв Сергій За ширмою та перед нею. Проблеми українського театру ляльок середини 1980-х – початку 1990-х років // МІСТ. Мистецтво. Історія. Сучасність. Теорія. Зб. наук. праць. ПСМ НАМ України. Вип. 15. К. : Фенікс. 2019. С. 34-74.
<http://www.mari.kiev.ua/sites/default/files/inline-images/pdfs/MIST-15.pdf?fbclid=IwAR2bXHvYsWuzRJTJAoJVTaV5fPY2r7uLfBE3LxpryfTEj22kVXlwNhIFFTs>
2. Васильєв С., Чужинова І., Тукалевська О.. Український театр: шлях до себе. Здобутки. Виклики. Проблеми. Київ: ГО «Культурна Асамблея», КЖД «Софія», 2018. 145 с. Режим доступу: http://nstdu.com.ua/wp-content/uploads/2019/02/Doslidjennya_UKR_PDF_Final.pdf Duda Paiva Company. Офіційний сайт. Електронний ресурс: <https://dudapaiva.com/voorstellingen/>
3. Веселовська Г. На березі неба, на дні долі, на межі можливого... Кіно-театр. 2020. № 2. Електронний ресурс: http://archive-ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=2434
4. Helbig Jack. La Compagnie Philippe Genty Chicago Reader. 1996 11 Apr.. Електронний ресурс: <https://chicagoreader.com/arts-culture/la-compagnie-philippe-genty/>
5. Rein Agur // World Encyclopedia of Puppetry Arts. Електронний ресурс: <https://wepa.unima.org/en/rein-agur/>
6. Soloski Alexis/ Review: 'Ramona,' a Puppet Tale About Trains in Love The New York Times 2015. 30 July <https://www.nytimes.com/2015/07/31/theater/review-ramona-a-puppet-tale-about-trains-in-love.html>